

ФОРМУВАННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ ОСОБИСТОСТІ В ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

Дятленко Дарія Олександрівна,
учениця 10 класу
Центральноукраїнського наукового ліцею
Кіровоградської обласної ради

Наукові керівники:

Клочек Лілія Валентинівна, професор кафедри психології та соціальної роботи Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, доктор психологічних наук, професор;
Проценко Юлія Євгенівна, практичний психолог Центральноукраїнського наукового ліцею Кіровоградської обласної ради

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ:

здійснити теоретико-експериментальне дослідження особливостей розвитку ідентичності в підлітковому віці, обґрунтувати ефективність засобів театрального мистецтва у процесі її формування.

ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ:

1. Здійснити теоретичне вивчення проблеми становлення ідентичності особистості у підлітковому віці.
2. Провести емпіричне дослідження когнітивного, емоційного, конативного аспектів її розвитку.
3. Довести дієвість засобів театрального мистецтва у процесі формування ідентичності особистості підлітків.

ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ:

ідентичність особистості підліткового віку.

ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ:

особливості формування ідентичності підлітків засобами театрального мистецтва.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ:

теоретичні – аналіз, систематизація, узагальнення теоретичних та експериментальних даних з проблеми дослідження;

емпіричні – спостереження, бесіда, психодіагностичні методики, методи обробки даних, кількісний і якісний аналіз.

ПСИХОДІАГНОСТИЧНІ МЕТОДИКИ:

тест М. Куна і Т. Макпартленда «Хто я?»,
«Визначення рівня самооцінки» Будассі,
«Тест самомоніторингу» М. А. Снайдера.

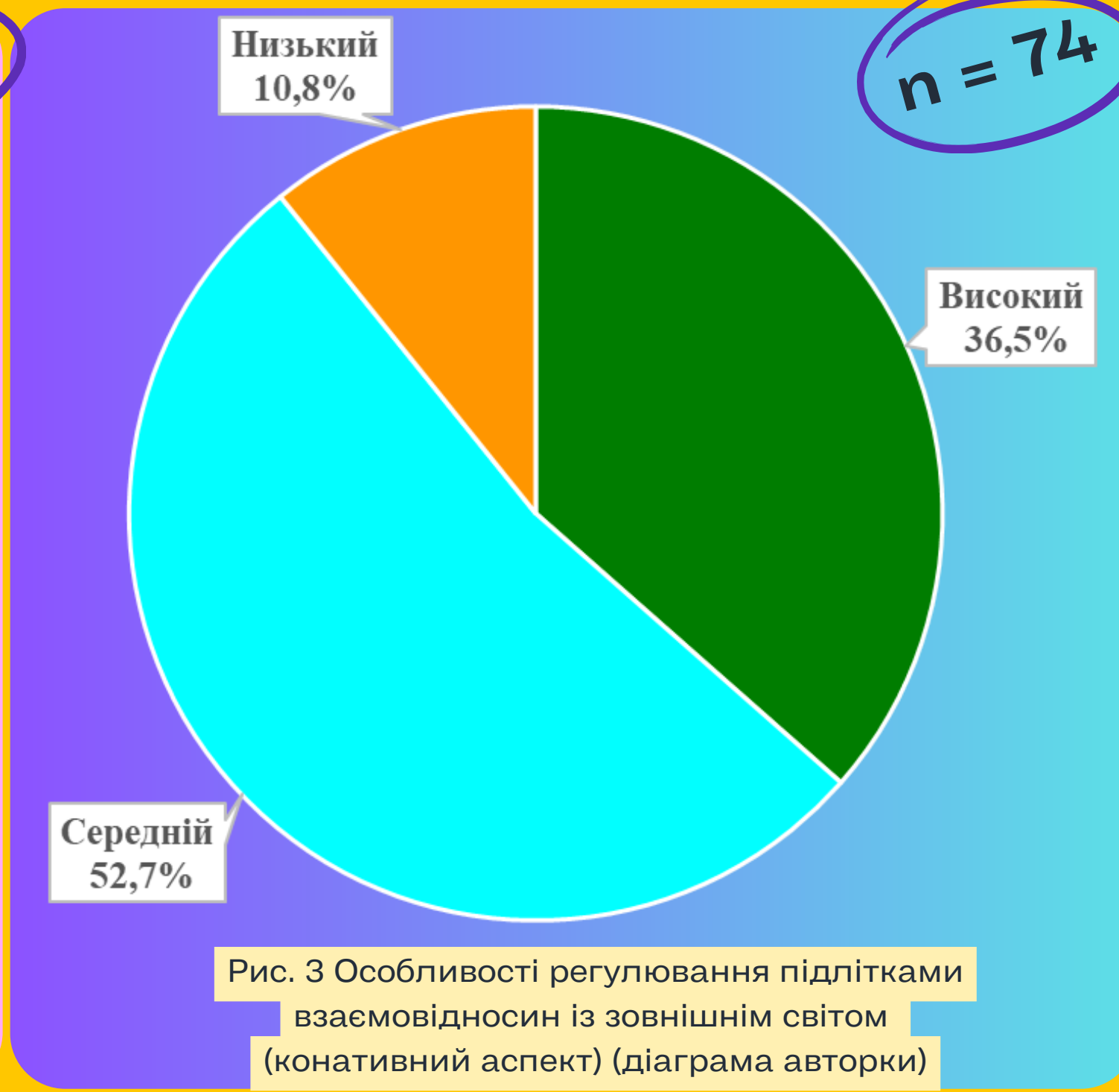
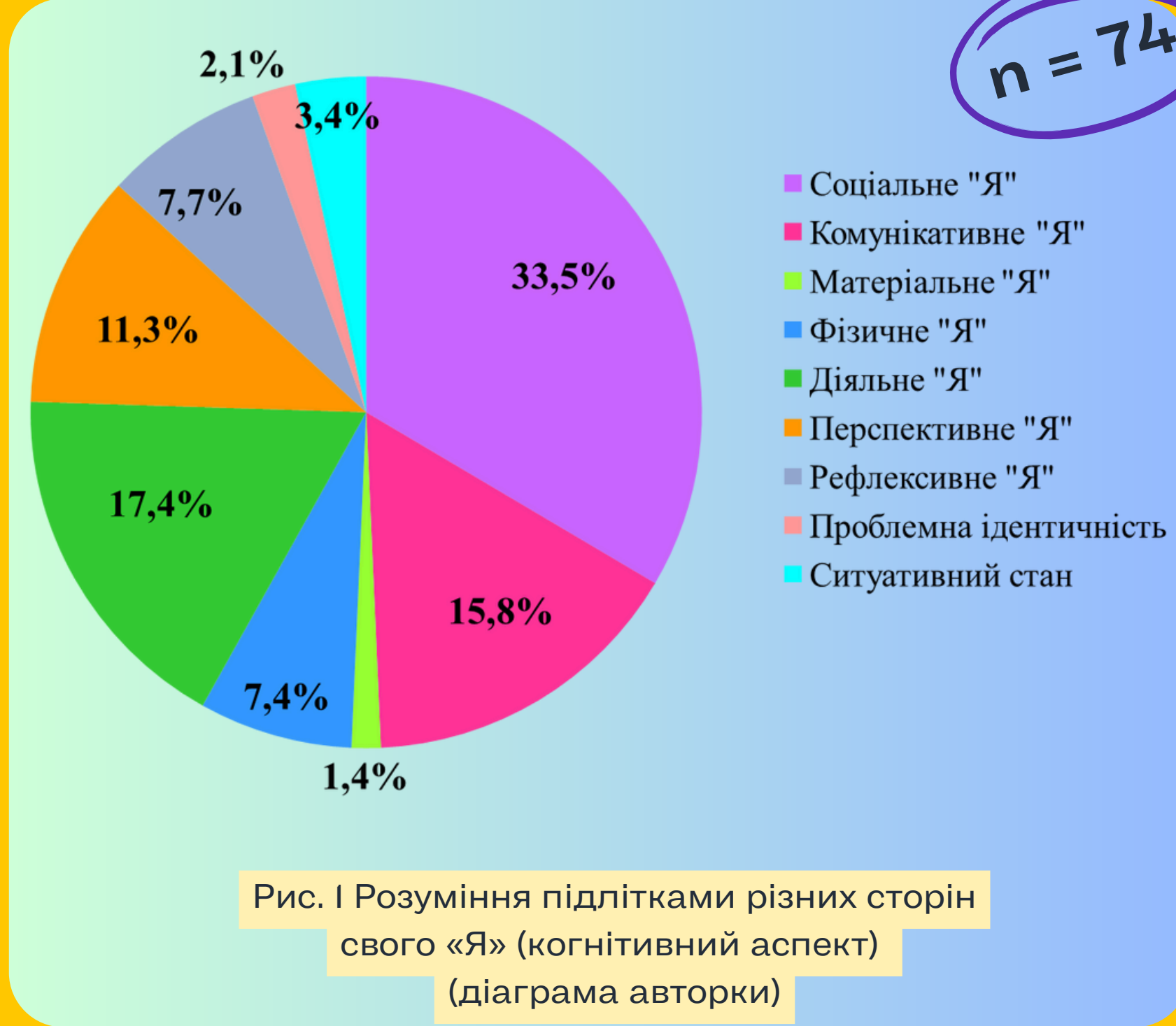
- когнітивний аспект;
- емоційний аспект;
- конативний аспект.

РЕЗУЛЬТАТИ ЕМПІРИЧНОГО ВИВЧЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ ПІДЛІТКІВ

ФАКТОРИ ВПЛИВУ:

- сімейне середовище;
- соціальні зв'язки;
- середовище та культура;
- ЗМІ та соціальні мережі;
- індивідуальні особливості;
- емоційна підтримка;
- захоплення та хобі;
- соціально-політичні та економічні умови;
- національність та гендер.

ЗАСОБИ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ

ПЕРЕВАГИ:

- ✓ розвиток самосвідомості;
- ✓ розвиток емоційної сфери;
- ✓ співпраця та комунікація;
- ✓ стимулювання самооцінки і впевненості;
- ✓ формування національно-культурної ідентичності;
- ✓ розвиток самопізнання та самокритичності;
- ✓ формування гнучкості мислення та емпатії.

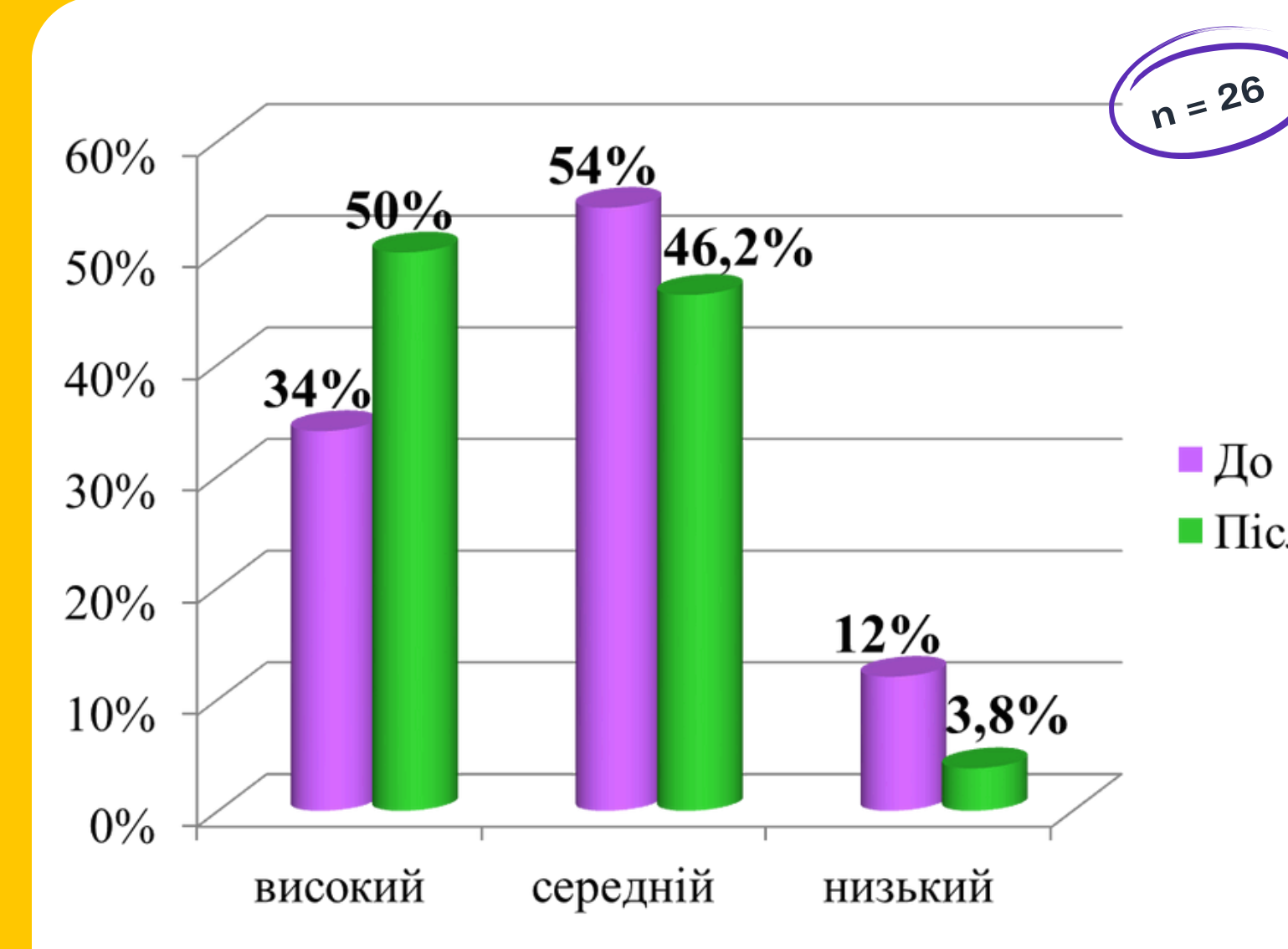
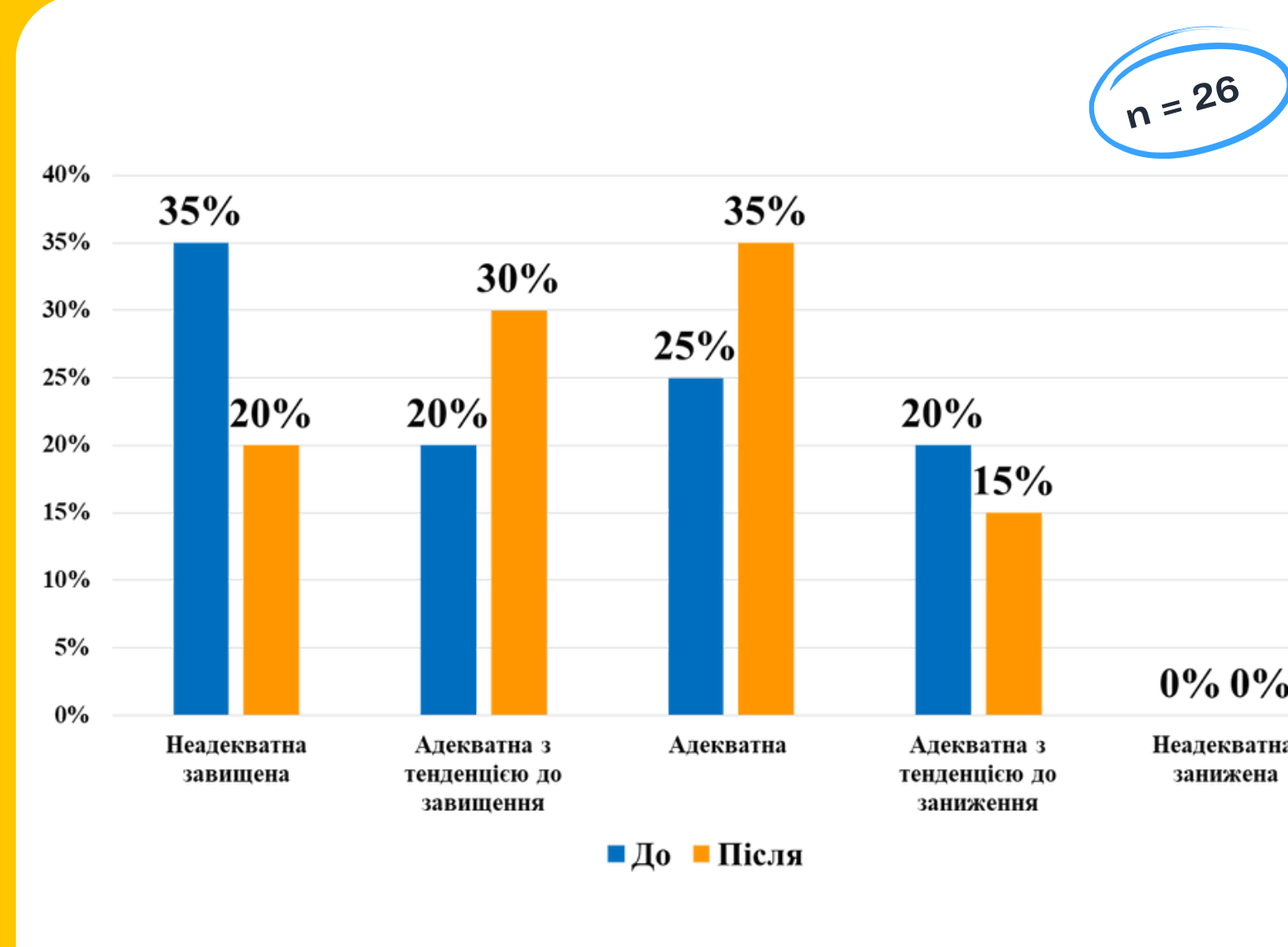
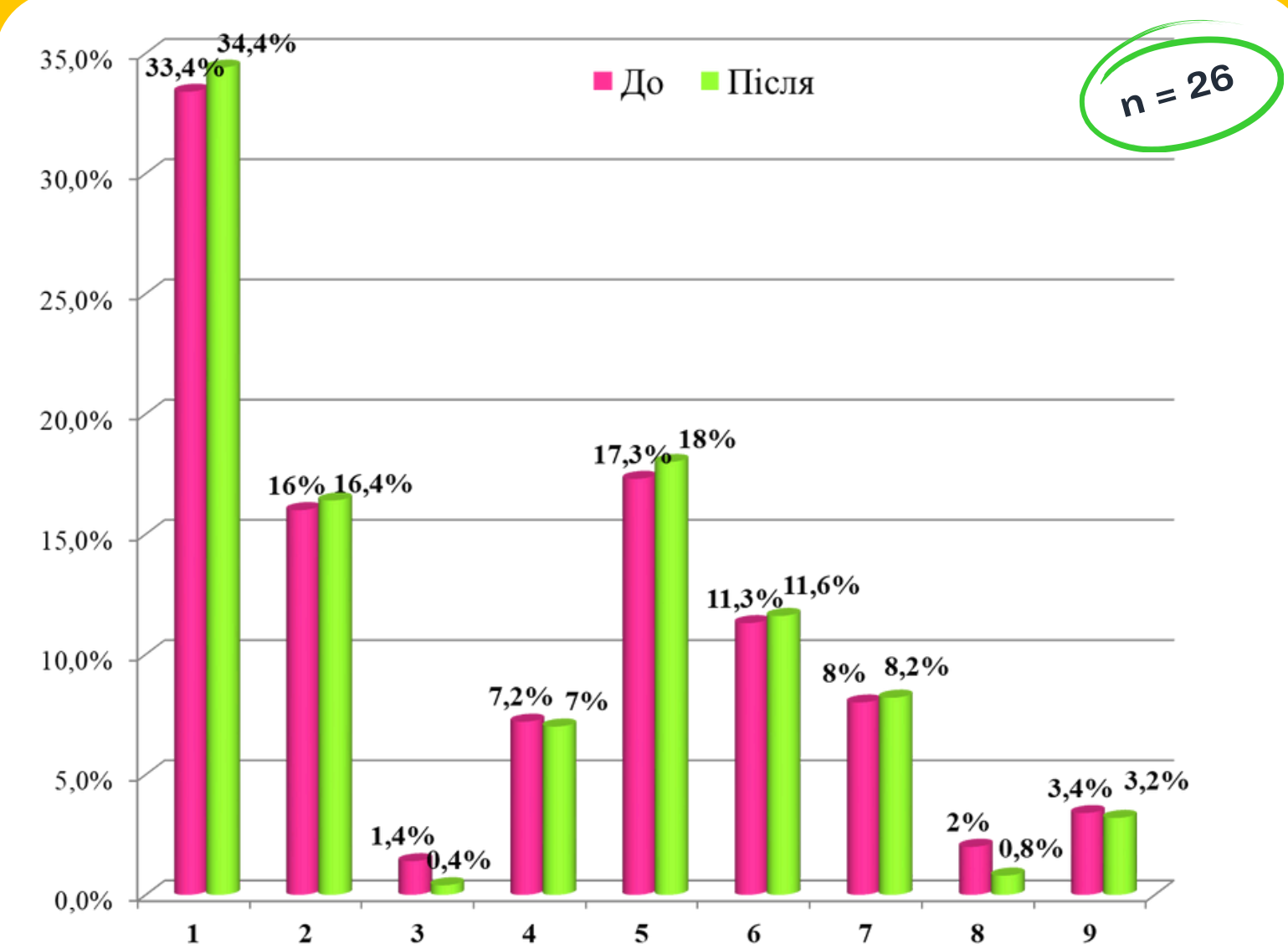

Рис. 4 Вправа «Експеримент зі зміною ролей» (фото зроблене практичним психологом)

Рис. 5 Вправа «Театр зображень» (техніка Боала) (фото зроблене практичним психологом)

КОНТРОЛЬНИЙ ЗРІЗ

Театральний гурток Центральноукраїнського наукового ліцею

ВИСНОВКИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ:

1. Ідентичність є важливою складовою становлення особистості періоду дорослішання, сприяє усвідомленню нею своїх можливостей, слабких і сильних сторін, допомагає краще зрозуміти себе, підвищує самооцінку, розкриває унікальність, допомагає досягнути значних результатів у подальшому.
2. Вивчення когнітивного аспекту становлення ідентичності підлітків показало, що більшість схильна формувати уявлення про себе у взаємодії з іншими людьми, а також з особистісними якостями, пов'язаними з самореалізацією в суспільно значущій діяльності. За результатами вивчення емоційного аспекту, більша половина підлітків або недооцінюють, або переоцінюють свої особливості, що актуалізує проблему розвитку у них позитивного самоставлення. У контексті вивчення конативного аспекту констатовано потребу в підвищенні здатності підлітків до конструктивних взаємодій з навколишнім світом та віднаходження злагоди з собою на шляху становлення ідентичності особистості.
3. У віднаходженні дієвих засобів формування ідентичності особистості у підлітковому віці акцент зроблено на засобах театрального мистецтва. Зафіксовано позитивну динаміку в експериментальній групі, яка була долучена до діяльності театрального гуртка і з якою була проведена серія занять. Проведене дослідження довело, що залучення підлітків до театрального мистецтва скеровує вектор розвитку їхньої особистості у напрямку досягнення зрілої ідентичності.